

Sygn. akt I C 1393/19 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 lutego 2022 roku

Sąd Rejonowy dla W. M.w W., Wydział I Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Łukasz Baranowski

po rozpoznaniu 21 lutego 2022 roku w W. na posiedzeniu niejawnym przeprowadzonym na podstawie art. 15zsz² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem C.-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w restrukturyzacji z siedzibą w W.

przeciwko E. D.

o zapłatę

1. **oddala powództwo;**

2. **przyznaje adwokatowi A. J. (1) ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla W. M.w W. kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym należny podatek VAT, tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora pozwanej, którą to kwotę poleca wypłacić tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa;**

3. **nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla W. M.w W. kwotę 82,80 zł (osiemdziesiąt dwa złote i osiemdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków wyłożonych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa.**

Sygn. akt I C 1393/19

ZARZĄDZENIE

(...)

W., 21 lutego 2022 roku

Sygn. akt I C 1393/19

UZASADNIENIE

Pozwem z 28 września 2018 r., wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie, powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. (dalej jako „powód”) zwrócił się o zasądzenie od pozwanej E. D. (dalej jako „pozwana”) kwoty 2.882,66 zł wraz z odsetkami:

a) od kwoty 2.845,08 zł (1.465,32 zł kapitału, 195 zł opłaty przygotowawczej i 1.184,76 zł opłaty administracyjnej) z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 11 lipca 2018 r. do dnia zapłaty;

b) od kwoty 24,11 (skapitalizowanych odsetek umownych) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

c) od kwoty 13,47 zł (skapitalizowanych odsetek karnych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Powód zażądał również zasądzenia zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazane zostało, że pozwana zawarła z powodem umowę pożyczki w kwocie 3.000 zł, z której nie wywiązała się zgodnie z jej treścią. Pozwana poza kapitałem pożyczki zobowiązała się zwrócić powodowi 450 zł opłaty przygotowawczej za rozpatrzenie wniosku o udzielenie pożyczki i 2.550 zł opłaty administracyjnej za obsługę pożyczki (pozew w epu- k. 1-7; pismo uzupełniające braki formalne pozwu- k. 23-23v).

Postanowieniem z 22 października 2020 r. Referendarz sądowy w tutejszym Sądzie ustanowił dla pozwanej nieznaną z miejsca pobytu kuratora w osobie adwokata A. J. (1) (postanowienie- k. 35).

W udzielonej odpowiedzi na pozew kurator działający w imieniu pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, a także zasądzenia na rzecz kuratora pozwanej wynagrodzenia zgodnie z normami przepisanyymi. W ocenie strony pozwanej powód nie wykazał dochodzonego pozewem roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości, a zawarte w umowie postanowienia dotyczące kosztów umowy stanowią klauzule abuzywne w rozumieniu przepisu art. 385¹ § 1 k.c. (odpowiedź na pozew- k. 69-72).

Powód podtrzymał żądania przedstawione w pozwie, kwestionując zarzuty przedstawione w odpowiedzi na pozew przez stronę pozwaną i oświadczając m. in., iż koszty pozaodsetkowe naliczone w ramach umowy pożyczki nie przekraczają limitów przewidzianych w ustawie o kredycie konsumenckim (pismo powoda z 27.05.21 r- k. 77-81v).

W piśmie procesowym z 15 czerwca 2021 r. strona pozwana podtrzymała stanowisko w sprawie wskazując, iż powód nie wykazał, aby na rzecz pozwanej została przekazana kwota pożyczki (pismo kuratora pozwanej z 15.06.21 r.- k. 96-97)

W piśmie przygotowawczym z 14 października 2021 r. powód oświadczył, iż jego stanowisko procesowe nie uległo zmianie (pismo powoda z 14.10.21 r.- k. 114-114v).

Pismem przygotowawczym z 10 listopada 2021 r. kurator pozwanej podtrzymał swoje twierdzenia w zakresie tego, iż postanowienia umowy pożyczki dotyczące kosztów pozaodsetkowych pożyczki są niedozwolonymi postanowieniami umownymi. Kurator pozwanej wniósł również o ustalenie i zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia kuratora w kwocie wyższej za nakład pracy i poniesione koszty (pismo kuratora pozwanej z 10.11.21 r.- k. 72a-73a).

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Pomiędzy pozwaną E. D. a powodem (...) spółką akcyjną z siedzibą w G. 23 listopada 2016 r. zawarta została umowa pożyczki nr (...) ID (...).

Przedmiotem umowy było udzielenie pożyczki pieniężnej na wniosek pożyczkobiorcy z 23 listopada 2016 r. (§ 1 ust. 1).

Powód udzielił pozwanej na warunkach określonych w umowie pożyczki w kwocie 3.000 zł (§ 2 ust. 1). W związku z udzieleniem pożyczki pozwana zobowiązana była do zapłacenia powodowi:

a) prowizji przygotowawczej za rozpatrzenie wniosku o udzielenie pożyczki, ocenę zdolności kredytowej, przygotowanie, doręczenie i podpisanie umowy pożyczki w kwocie **450 zł**;

b) prowizji administracyjnej za obsługę prowizji przez powoda, ustanowienie zabezpieczeń, wycenę ryzyka, utrzymanie baz danych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także inne koszty z nią związane w kwocie **2.550 zł**;

c) odsetek umownych za cały okres trwania umowy, naliczonych od całkowitej kwoty według stopy określonej w § 2 ust. 6, które wynoszą **278,86 zł**;

Pozwana otrzymała do wypłaty kwotę **3.000 zł** (§ 2 ust. 3). Prowizje przygotowawcza i administracyjna były należne powodowi w całości w momencie zawarcia umowy pożyczki, natomiast płatne były w równych częściach, w terminach wymagalności każdej z rat spłat pożyczki, zgodnie z umową (§ 2 ust. 4). Powodowi należne były odsetki od wypłaconej kwoty pożyczki (całkowitej kwoty pożyczki) według stałej stopy procentowej liczonej w stosunku rocznym, której wysokość była ustalona w dniu zawarcia umowy pożyczki. Stopa ta nie przekraczała odsetek maksymalnych określonych w art. 359 §2(1) k.c. które na dzień zawarcia umowy wynosiła 10% (§ 2 ust. 5). Oprocentowanie pożyczki wynosiło 7%

w stosunku rocznym i była stała w okresie obowiązywania umowy. Jeżeli stopa odsetek maksymalnych o których mowa w art. 359 § 2(1) k.c. ulegały zmianie w trakcie trwania umowy i jej wysokość byłaby niższa niż wysokość odsetek ustalona w umowie, to wówczas stopa odsetek umownych ulegała automatycznemu obniżeniu do wysokości odsetek maksymalnych, począwszy od dnia zmiany wysokości odsetek maksymalnych (§ 2 ust. 6). Odsetki naliczane były od dnia następnego po dniu wypłaty pożyczki (§ 2 ust. 8).

Całkowity koszt pożyczki obejmował prowizje i odsetki (...) i wynosił **3.278,86 zł** (§ 2 ust. 9). P. koszt pożyczki obejmował prowizje i wynosił **3.000 zł** (§ 2 ust. 10). Wartość łącznego zobowiązania (całkowita kwota do zapłaty przez pozwaną) wynosiła **6.278,86** (§ 2 ust. 11).

Pożyczka została udzielona na okres od 23 listopada 2016 r. do 30 maja 2019 r., a spłata pożyczki, prowizji oraz odsetek następowała w 30 ratach miesięcznych, płatnych do 30 każdego kolejnego miesiąca w kwocie 209,29 zł (§ 3 ust. 1). Rata pożyczki oprócz części kapitału pożyczki obejmowała: odpowiednią część prowizji przygotowawczej, prowizji administracyjnej i odsetek za dany okres (§ 3 ust. 2).

Całkowita kwota pożyczki miała zostać przekazana niezwłocznie na rachunek bankowy pozwanej o numerze: (...), nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy pożyczki (§ 3 ust. 3).

O powstaniu zaległości w spłacie pożyczki pozwana miała zostać powiadomiona listem poleconym (§ 3 ust. 7). Brak zwrotu przez pozwaną pełnej przekazanej do dyspozycji kwoty pożyczki w terminie powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego naliczane były odsetki karne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, wskazanych w art. 481 § 2(1) k.c., które na dzień zawarcia umowy wynosiły 10% w stosunku rocznym od dnia następnego, po dniu wymagalności od niespłaconej kwoty zadłużenia przeterminowanego (§ 4 ust. 8).

W § 6 ust. 2 umowy wskazano, że niedopełnienie przez pożyczkobiorcę warunków umowy polegające na niezapłaceniu w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat pożyczki wraz z należnymi odsetkami i opłatami uprawniało pożyczkodawcę do wypowiedzenia umowy pożyczki w terminie 30 dni od dnia upływu terminu płatności dwóch pełnych rat pożyczki wraz z należnymi odsetkami i opłatami i postawienia całej pożyczki wraz z należnymi odsetkami i opłatami w stan natychmiastowej wymagalności. Wypowiedzenie umowy pożyczki poprzedzić miało pisemne wezwanie do zapłaty rat ze wskazaniem, iż brak uregulowania będzie skutkowało wypowiedzeniem umowy.

Niespłacenie raty pożyczki wraz z należnymi odsetkami i opłatami w ustalonym terminie a także wypowiedzenie umowy i postawienie całej pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego naliczane będą odsetki karne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wskazanych w art. 481 § 2¹ k.c., które na dzień zawarcia umowy wynosił 10% w stosunku rocznym od dnia następnego po dniu wymagalności od niespłaconej kwoty zadłużenia przeterminowanego (§ 6 ust. 4).

Załącznikami do umowy pożyczki był harmonogram spłat pożyczki.

Umowa pożyczki została podpisana własnoręcznie przez działającego

w imieniu powoda pracownika K. P. oraz przez pozwaną.

(**dowód:** umowa pożyczki- k. 29-30v; formularz informacyjny dotyczący pożyczki pieniężnej- k. 91-91v; pełnomocnictwo do zawierania umów pożyczek pieniężnych -k. 88-90)

23 listopada 2016 r. powód przelał na rachunek bankowy pozwanej o nr. (...) kwotę 3.000 zł tytułem (...) NR (...) Z DNIA 2016-11-23 KOD (...).

(**dowód:** potwierdzenie przelewu- k. 115)

Pozwana spłacała raty pożyczki w okresie od 29 grudnia 2016 r. do 12 kwietnia 2018 r., uiszczając łącznie na rzecz powoda **3.370 zł.**

(okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** rozliczenie spłat umowy pożyczki- k. 83-84)

Pismem z 29 maja 2018 r. powód skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty z uwagi na niedopełnienie warunków umowy nr (...) z 23 listopada 2016 r. poprzez niespłacenie dwóch kolejnych rat pożyczki. Powód wezwał pozwaną do uregulowania zaległości w wysokości 399,93 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanej 4 czerwca 2018 r.

(**dowód:** ostateczne wezwanie do zapłaty- k. 30; elektroniczne potwierdzenie doręczenia- k. 85)

29 czerwca 2018 r. powód dokonał względem pozwanej wypowiedzenia umowy pożyczki nr (...) z 23 listopada 2016 r. Powód wezwał jednocześnie pozwaną do zapłaty 2.874,09 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pismo zostało doręczone pozwanej 4 lipca 2018 r.

(**dowód:** wypowiedzenie umowy k. 31; elektroniczne potwierdzenie doręczenia- k. 86)

10 lipca 2018 r. powód powiadomił pozwaną, iż umowa pożyczki nr (...) z 23 listopada 2016 r. uległa wypowiedzeniu i została postawiona w stan natychmiastowej wykonalności. Pozwana została wezwana do zapłaty 2.882,66 zł do 20 lipca 2018 r. Pismo zostało doręczone pozwanej 16 lipca 2018 r.

(**dowód:** wezwanie do zapłaty- k. 32; elektroniczne potwierdzenie doręczenia- k. 87)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie przedłożonych przez powoda formularzu informacyjnym pożyczki i umowy pożyczki, która nie była kwestionowana przez stronę pozwaną w takim zakresie, iż podpisała umowę celem otrzymania pożyczki o którą wnioskuje, zgodnie z § 3 ust. 3 umowy. Sąd poczynił ustalenia również na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów w postaci: pełnomocnictwa dla pracownika, potwierdzenia przelewu kwoty 3.000 zł na rachunek bankowy pozwanej, a także pism kierowanych przez powoda do pozwanej w dniach: 29 maja 2018 r., 29 czerwca 2018 r. i 10 lipca 2018 r. oraz elektronicznych dowodów ich doręczenia pozwanej. Kurator pozwanej kwestionował poprawność umocowania pracownika powoda, w odpowiedzi na co powód jednakże przedłożył stosowne pełnomocnictwo udzielone K. P. (k. 88-90). Z tego też względu Sąd uznał, że dowody z tych dokumentów tworzą spójny, nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to w pełni zasługujący na wiarę materiał dowodowy.

Sąd uwzględnił również dowód w postaci dokumentu zatytułowanego „Rozliczenie spłat umowa: (...) z dnia: 23-11-2016; Klient: E. D.” na k. 83-84. Dowód ten zasługiwał na uwzględnienie jako wiarygodny, ponieważ moc dowodowa tego dokumentu uwydatniona była tym, iż powód przedłożył wydruk potwierdzenia przelewu bankowego z którego wynikało bezsprzecznie, iż pozwana otrzymała od niego kwotę pożyczki.

Czyniąc ustalenia faktyczne, Sąd uwzględnił także zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 k.p.c. oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Powód oparł swoje żądanie na przepisie art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Wskazane zostało przez powoda, iż na mocy umowy pożyczki nr (...) przekazał do dyspozycji pozwanej kwotę kapitału w wysokości 3.000 zł, a pozwana zobowiązała się do zwrotu kapitału pożyczki wraz prowizjami (przygotowawczą i administracyjną) i odsetkami umownymi w łącznej wysokości 6.278,86 zł do 30 maja 2019 r. Powód wskazał przy tym, iż zobowiązanie zostało wykonane wyłącznie do kwoty 3.370 zł. Strona pozwana natomiast zakwestionowała wytoczone powództwo, podnosząc szereg zarzutów, ale wskazując przede wszystkim, iż zobowiązanie wynikające z przywołanej umowy pożyczki jest nieprawidłowe, gdyż obejmuje również koszty pozaodsetkowe o charakterze niedozwolonych klauzul umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zarzuty kuratora pozwanej dotyczące: braku umocowania K. P. do zawarcia w imieniu pozwanego umowy

z pozwaną, braku umocowania pozostałych osób kierujących w imieniu powoda do pozwanej wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy oraz braku istnienia roszczenia i skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki, nie zasługiwały na uwzględnienie. Powód przedłożył w toku postępowania dowody potwierdzające, iż wypłacił na rzecz pozwanej kapitał pożyczki na numer rachunku bankowego zbieżny ze wskazanym w umowie, a także przedłożył pełnomocnictwa udzielone na rzecz każdej z osób działających w jego imieniu w kontaktach

z pozwaną. Przedłożone zostały również elektroniczne potwierdzenia doręczenia pism kierowanych do pozwanej, w tym wypowiedzenia umowy. Jako bezzasadne

i zbyt daleko idące należało uznać zarzuty kuratora pozwanej, iż powód nie wykazał zakresu udzielonego K. P. pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo wskazuje bowiem jasno jego zakres, tj. zawieranie w imieniu powoda umów pożyczek pieniężnych z osobami fizycznymi, przy czym zgodnie z przepisem art. 103 § 1 k.c., jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Potwierdzenie przez powoda umowy pożyczki nie budziło wątpliwości w niniejszej sprawie, a strona pozwana nie wykazała, aby doszło do przekroczenia przez K. P. zakresu udzielonego jej pełnomocnictwa, z czego wywodziła skutki prawne w myśl art. 6 k.c.

Sąd Rejonowy podzielił natomiast zarzuty strony pozwanej dotyczące nadmiernej wysokości kosztów pożyczki.

Wskazać należy, iż pożyczka w kwocie 3.000 zł została udzielona na okres 918 dni (od 23 listopada 2016 r. do 30 maja 2019 r.), wysokość opłaty przygotowawczej wynosiła 450 zł, opłaty administracyjnej za obsługę pożyczki 2.550 zł, a odsetek umownych za cały okres trwania umowy 278,86 zł. Faktyczna całkowita kwota do zapłaty wyniosła więc 6.278,86 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwana zaciągając pożyczkę w kwocie 3.000,00 złotych, a spłacając w kwocie wyższej (tj. 3.370 zł) wypełniła swoje zobowiązanie względem powoda w sposób wyczerpujący. Oczywistym jest, że pożyczki takie, jak będąca przedmiotem sporu, są udzielane na oprocentowanie kwoty kapitału i powód ponosi pewne koszty z tytułu udzielenia pożyczki, jednak nieracjonalne i niewspółmierne do kwoty udzielonej pożyczki wydaje się ustalenie faktycznej całkowitej kwoty do zapłaty na sumę 6.278,86 zł, w tym kosztów opłaty przygotowawczej w wysokości 450 zł za rozpatrzenie wniosku o udzielenie pożyczki, ocenę zdolności kredytowej, przygotowanie, doręczenie i podpisanie umowy pożyczki i opłaty administracyjnej za obsługę pożyczki w wysokości 2.550 zł, a więc kosztów równych otrzymanej pożyczce (3.000 zł).

W treści umowy nie wynika jakie dokładnie wydatki przełożyły się na ustalenie opłaty przygotowawczej w rozmiarze 450 zł i opłaty administracyjnej w kwocie 2.550 zł. Charakterystyka opłaty przygotowawczej wskazuje wyłącznie w sposób globalny, iż obejmuje ona koszty „rozpatrzenia wniosku”, „oceny zdolności kredytowej”, „przygotowania”, „doręczenia” i „podpisania” umowy. Pomijając to, że koszt „doręczenia” umowy nie mógł w niniejszym przypadku powstać, to enigmatyczne jest jakie konkretnie koszty wiążą się z fizycznym podpisaniem umowy, bo tak należy rozumieć omawiany zapis umowy pożyczki. Powód nie przedłożył ponadto żadnego potwierdzenia, iż ocena zdolności kredytowej pozwanej została przez niego przeprowadzona, a wszystkie czynności podjęte w zakresie szerokokorozumianego przygotowania umowy wynosiły 450 zł, sumę pokaźną jak na wynagrodzenie za weryfikację wniosku wypełnionego samodzielnie przez pozwaną. Podobnie należy ocenić opłatę administracyjną, gdyż powód nie wykazał, iż z wykonywaniem umowy pożyczki ponosił skonkretyzowane koszty np. utrzymania baz danych, wyceny ryzyka (zbieżność z celem oceny zdolności kredytowej), ustanowienia zabezpieczeń (umowa nie zwiera informacji, iż objęta jest jakimkolwiek zabezpieczeniem) w znacznej wysokości 2.550 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego pobrane opłaty stanowiły w istocie wyłącznie pozaodsetkowy zysk powoda, co potwierdza ryczałtowe ich naliczenie, również w innych tego typu umowach (tzw. notoryjność urzędowa), a umiejscowione w umowie definicje opłat i podstawy ich pobierania stanowiły wyłącznie slogan, nie mający odzwierciedlenia w rzeczywistych czynnościach i kosztach poniesionych przez pożyczkodawcę. Powód nie wykazał nadto żadnych kryteriów wyliczania wskazanych opłat.

W orzecznictwie dominuje pogląd i założenie obrony pożyczkobiorcy przed nieuczciwymi praktykami profesjonalisty – pożyczkodawcy. Zachowanie pożyczkodawcy obciążającego pożyczkobiorcę nadmiernymi kosztami pożyczki godzi w dobre obyczaje, pod którymi rozumieć należy lojalność kontraktową, szacunek dla konsumenta, ale również dbałość o równomierne rozłożenie ryzyka zawieranej transakcji, rzetelność i uczciwość wobec słabszej strony zawieranej umowy, jaką niewątpliwie była pozwana. Powód pobrał od pozwanej niczym nieudokumentowane opłaty, które ponad wszystko są znacznie zawyżone. Ustalenie tak wysokich opłat prowadzi w istocie do naruszenia art. 359 § 2¹ k.c., pozwalającego na uzyskanie przez pożyczkodawcę korzyści z tytułu udzielenia takiej pożyczki.

Jak dodatkowo wskazał w uchwale z 26 października 2021 r. Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 42/20, opubl. Biuletyn SN 2021/10), okoliczność, że pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie przekraczają wysokości określonej w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (obecnie t.j. Dz.U. z 2019, poz. 1083 ze zm.), nie wyłącza oceny, czy postanowienia określające te koszty są niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.).

Przepis art. 385¹ § 1 zd. pierwsze k.c. stanowi, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). W myśl art. 385¹ § 1 zd. drugie k.c. nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Według art. 385¹ § 2 k.c. jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. W myśl art. 385¹ § 3 k.c. nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Według art. 385¹ § 4 k.c. ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Na podstawie art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Nie budzi wątpliwości, że pozwana występowała w niniejszej sprawie jako konsument, zaś opłaty przygotowawcza i administracyjna nie stanowiły świadczenia głównego umowy. W tych okolicznościach do oceny Sądu pozostawała kwestia, czy postanowienia umowne dotyczące obowiązku zapłaty wskazanych kosztów nie naruszały interesów pozwanej. W ocenie Sądu odpowiedź na to pytanie jest pozytywna, a obciążenie pozwanej wskazanymi kosztami

(której wysokości i podstawy wyliczenia pozwany nie wykazał), prowadzą do zachwiania równowagi kontraktowej, niedoinformowania konsumenta i świadczą o rażącym naruszeniu jego uprawnień.

W ocenie Sądu zapisy umowne o kosztach opłaty przygotowawczej w wysokości 450 zł i kosztach opłaty administracyjnej w wysokości 2.550 zł, stanowią niedozwolone klauzule umowne i rażąco naruszały interesy konsumenta (pозwanej), dlatego nie wiązały pozwanej i nie mogły wobec niej wywołać pożądaných przez powoda skutków prawnych. Zastrzeżenie w umowie opłaty przekraczającej rzeczywiście poniesione przez pożyczkodawcę koszty stanowi niedozwoloną klauzulę umowną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i nie wiąże konsumenta.

Wobec uznania za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. zapisów umownych o opłacie przygotowawczej i administracyjnej, należało uznać, że rzeczywista kwota, jaką pozwana powinna zapłacić powodowi z tytułu zawartej umowy pożyczki, gdyby pozwana spłacała ją przez pełen okres, wynosić powinna 3.000 zł kapitału pożyczki wraz z odsetkami umownymi od tej kwoty naliczonymi zgodnie z § 2 ust. 6 umowy w wysokości 278,86 zł, czyli łącznie 3.278,86 zł. Mając zatem na uwadze, iż pozwana uiściła już na rzecz powoda kwotę 3.370 zł, to w świetle powyższej zaprezentowanych rozważań, powództwo należało oddalić (pkt. 1 wyroku).

W pkt. 2 wyroku Sąd przyznał adw. A. J. (2) kwotę 442,80 zł tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanej ustalonego na podstawie § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, zgodnie z którym wysokość wynagrodzenia kuratora ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności adwokackie. Zgodnie zaś z przepisem § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy do 5.000 zł wynoszą 900 zł. Mając powyższe na uwadze należało kuratorowi pozwanej- adwokatowi A. J. (1) przyznać wynagrodzenie w kwocie 360 zł mając na uwadze charakter sprawy oraz jego stopień jej udziału w postępowaniu wraz z należnym podatkiem VAT w wysokości 82,80 zł, łącznie 442,80 zł. Wynagrodzenie kuratora procesowego ustanowionego na podstawie art. 69 § 1 k.p.c., obowiązanego do rozliczenia podatku od towarów i usług powinno uwzględniać kwotę tego podatku, na co wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 5 listopada 2021 r. (sygn. akt III CZP 68/20, LEX nr 3251984).

Nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie wniosek kuratora pozwanej o ustalenie i zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia w kwocie wyższej za nakład pracy i poniesione koszty. Sąd nie dopatrył się okoliczności uzasadniających wniosek, gdyż sprawa niniejsza nie odznaczała się szczególną zawilnością, a dodatkowo po ustanowieniu kuratora w sprawie nie wyznaczono rozprawy i postępowanie opierało się, z uwagi na charakter sporu, wyłącznie na wymianie pism przygotowawczych pomiędzy stronami. Kurator pozwanej nie był zatem zobowiązany do osobistego stawiennictwa w sądzie i nie poniósł żadnych udokumentowanych kosztów związanych z niniejszym procesem. Praca kuratora wykonana w postępowaniu nie wykaczała w ocenie Sądu poza zwyczajowy zakres dla tego typu spraw.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3. wyroku znajduje oparcie w przepisach art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Kwota 82,80 zł, którą Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa stanowi sumę wydatków poniesionych tymczasowo z rachunku Skarbu Państwa na wypłatę wynagrodzenia kuratora sądowego. Na uwadze należy mieć bowiem, iż powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia kuratora w wysokości 360 zł, a zatem zobowiązany jest do zwrotu poniesionych tymczasowo wydatków z budżetu Skarbu Państwa w pozostałym zakresie, przekraczającym uiszczoną zaliczkę.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia.

ZARZĄDZENIE

(...)

W., 4 kwietnia 2022 roku